

УДК 616.314-083:339.13

Т. І. ІВКО, Т. А. ГЕРМАНЮК, О. Д. ГАЙДАЙ

Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

ТОВАРОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ ЗАСОБІВ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ДОГЛЯДУ ЗА ПОРОЖНИНОЮ РОТА

Проведено дослідження товарного асортименту засобів індивідуального догляду за порожниною рота на регіональному фармацевтичному ринку. Встановлено, що на фармацевтичному ринку були присутні 127 товарних видів, з яких 60 % ринку займають зубні пастки, 40 % – щітки, ополіскувачі, нитки та порошки. Вартість досліджуваного асортименту засобів індивідуального догляду за порожниною рота коливалась від 6,34 до 108,7 грн.

Ключові слова: засоби індивідуального догляду за порожниною рота; товарний асортимент; вартість

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Раціональна гігієна порожнини рота є найбільш масовим і ефективним методом профілактики стоматологічних захворювань [2]. Для очищення від залишків їжі, зубних відкладень та усунення факторів, які викликають стоматологічні проблеми (карієс, пародонтит, темний наліт, зубний камінь), застосовують засоби індивідуального догляду за порожниною рота [1].

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Отже, актуальним є вивчення фармацевтичного ринку засобів індивідуального догляду за порожниною рота. У наукових дослідженнях Б. П. Громова, Н. Б. Ярмо, І. Я. Городецької (2011), Ж. О. Новікова (2011) висвітлені результати маркетингового аналізу засобів індивідуального догляду за порожниною рота. Однак, проведене дослідження доповнює та поглиблює попередньо проведені дослідження даної проблеми в Україні [1, 2].

ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

При проведенні огляду літератури з питань вивчення товарного асортименту засобів індивідуального догляду за порожниною рота нами не було знайдено публікацій, що висвітлювали б питання, яким присвячена запропонована стаття.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

З урахуванням визначеної вище актуальності зазначеного питання метою дослідження було вивчення товарного асортименту засобів індивідуального догляду за порожниною рота на регіональному фармацевтичному ринку. *Об'єкт дослідження:* регіональний фармацевтичний ринок засобів індивідуального догляду за порожниною рота (ЗІДПР). *Матеріали дослідження:* дані цін на засоби індивідуального догляду за порожниною рота базового прайс-листа національного дистриб'ютора фармацевтичного ринку ТОВ «БаДМ» від 10.11.2015 р. *Методи дослідження:* частотний та описовий аналіз. *Завдання дослідження:* проведення частотного аналізу засобів індивідуального догляду за порожниною рота за товарним асортиментом; дослідження товарного асортименту зубного порошку; аналіз товарного асортименту зубних паст та товарного асортименту зубних щіток; аналіз товарного асортименту зубних ниток; дослідження товарного асортименту зубних ополіскувачів; вивчення вартості досліджуваних ЗІДПР.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Присутність ЗІДПР на фармацевтичному ринку вивчалась за даними базового прайс-листа національного дистриб'ютора фармацевтичного ринку ТОВ «БаДМ» від 10.11.2015 р. Даний поставачальник був вибраний для дослідження тому, що він займає 40 % регіонального фармацевтичного ринку України [3].

© Івко Т. І., Германюк Т. А., Гайдай О. Д., 2016

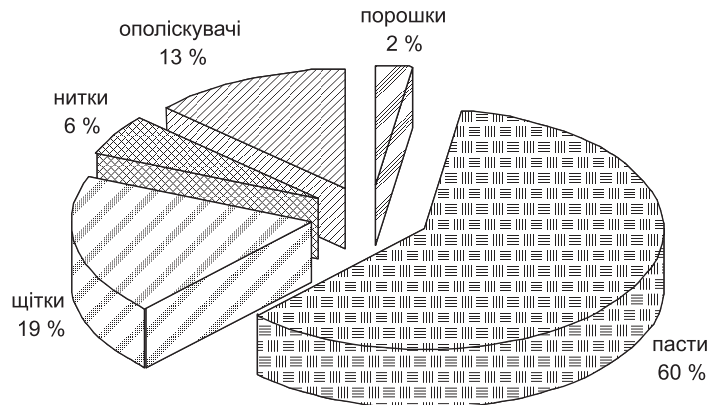


Рис. 1. Частотний аналіз товарних видів ЗІДПР

Встановлено, що на регіональному фармацевтичному ринку були присутні 127 товарних видів ЗІДПР, з яких зубні порошки склали 3 товарних позиції, зубні паста – 76, зубні щітки – 24, зубні нитки – 7 та зубні ополіскувачі – 17 (рис. 1).

Отже, в результаті частотного аналізу ЗІДПР встановлено, що 60 % ринку займають зубні паста, а 40 % – зубні щітки, ополіскувачі, нитки та порошки.

Зубні порошки були представлені 3 товарними позиціями українського виробництва. 67 % товарного асортименту порошоків були випущені приватним підприємством (ПП) «Компанія «Дана, Я» (Київ), який випускався по 70 г, а його вартість склала 7,6 грн; 33 % – ПП «Дон» (Дніпропетровськ), вартість 90 г такого порошку склала 6,34 грн.

Через недоліки зубних порошоків (складність введення до їх складу активних речовин, висока абразивність, легкість контамінації, слабкий дезодоруючий ефект, можливість вдихання маленькими дітьми при чищенні зубів) вони майже витіснились зубними пастами.

Визначено, що товарний асортимент зубних паст склав 76 товарних одиниць, які були представлені 6 торговими марками: Лакалут (Др. Тайсс

Натурварен ГмбХ, Німеччина), Аквафреш (де Міклен а. с., Словацька Республіка / Сміт Клайн Бічем Консьюмер Хелскер, Велика Британія), Пародонтас (де Міклен а. с., Словацька Республіка / Сміт Клайн Бічем Консьюмер Хелскер, Велика Британія), Сенсодин (де Міклен а. с., Словацька Республіка / Сміт Клайн Бічем Консьюмер Хелскер, Велика Британія), Сплат (Органік Фармасьютикалз для Сплат-Косметика, Росія), РОКС (ЄвроКосМед ТОВ, Росія) (рис. 2).

Встановлено, що 59 % ринку займають зубні паста Лакалут та Сплат, а 41 % – РОКС, Сенсодин, Пародонтас та Аквафреш.

Вартість зубних паст Лакалут коливалась від 27,2 до 45,49 грн, Аквафреш – від 19,46 до 39,48 грн, Пародонтас – від 25,43 до 33,49 грн, Сенсодин – від 36,07 до 53,27 грн, Сплат – від 20,14 до 89,15 грн, РОКС – від 67,32 до 108,7 грн.

Було досліджено присутність виробників зубних паст та встановлено, що 96 % товарного асортименту представлено виробниками Великої Британії та Росії (рис. 3).

За об'ємом зубні паста представлені в тубах від 30 до 100 мл, вартість яких коливалась від 19,46 до 108,7 грн: 30 мл – 40,63 грн, 40 мл –

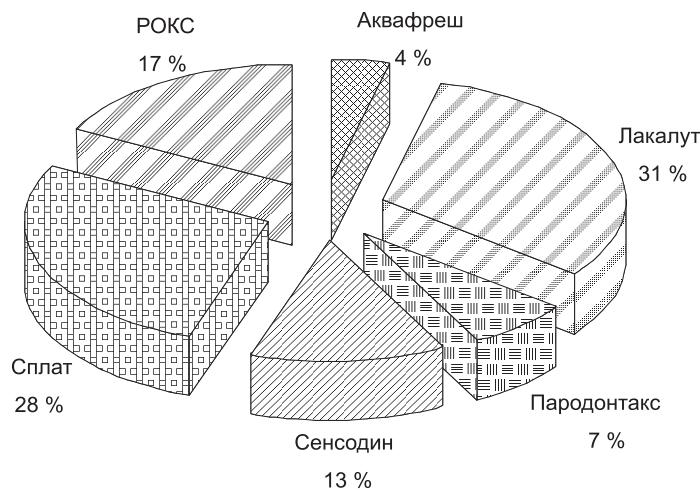


Рис. 2. Частотний аналіз асортименту зубних паст

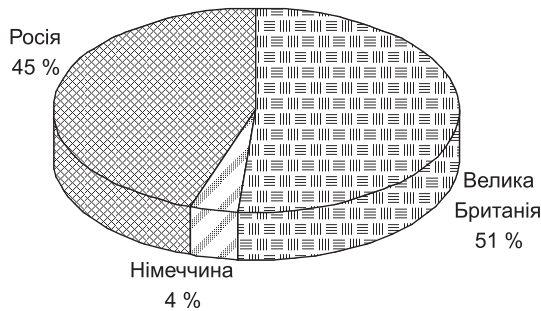


Рис. 3. Частотний аналіз асортименту зубних паст за виробниками

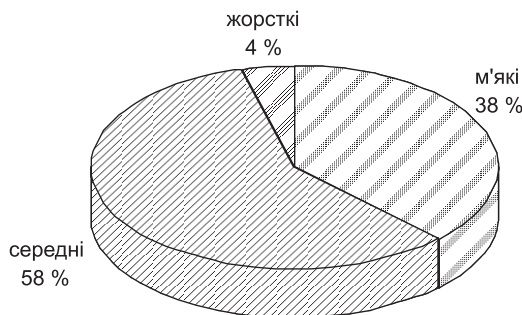


Рис. 4. Частотний аналіз асортименту зубних щіток за твердістю щетини

20,12 грн, 50 мл – від 19,46 до 78,18 грн, 75 мл – від 27,20 до 108,70 грн, 100 мл – від 43,80 до 60,40 грн.

Для механічного видалення зубного нальоту з поверхні зубів та ясен використовуються зубні щітки, що складаються з голівки з розміщеною на ній щетиною, ручки та шийки. Досліджено, що товарний асортимент зубних щіток склав 24 товарних одиниці.

За твердістю щетини розрізняють зубні щітки: м'які (soft, рекомендуються для чищення тимчасових зубів зі слабомінералізованою емаллю, при запальних процесах пародонту і слизової оболонки рота для попередження їх травмування), середні (medium, рекомендуються для догляду за здоровою ротовою порожниною) та жорсткі (hard, рекомендуються при тенденції до підвищеного утворення зубних відкладень та пігментації зубів).

При проведенні частотного аналізу зубних щіток було встановлено, що 96 % ринку займають зубні щітки з м'якою та середньою щетиною, а 4 % – з жорсткою щетиною (рис. 4).

Було вивчено вартість зубних щіток та встановлено, що вартість м'яких щіток коливалась від 20,59 до 53,26 грн, середньої твердості – від 6,46 до 49,61 грн, жорстких – 44,34 грн.

Також було досліджено присутність виробників зубних щіток. Встановлено, що 96 % товар-

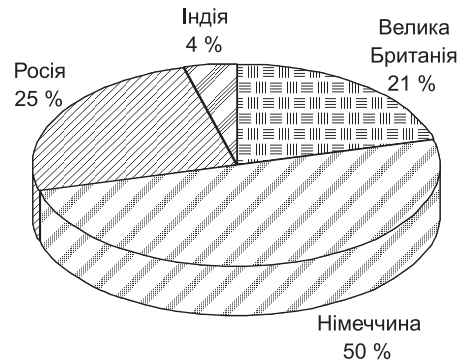


Рис. 5. Частотний аналіз асортименту зубних щіток за виробниками

ного асортименту представлено виробниками Німеччини, Великої Британії та Росії (рис. 5).

Вартість зубних щіток виробництва Німеччини коливалась від 21,80 до 44,34 грн, Великої Британії – від 6,46 до 40,27 грн, Росії – від 49,60 до 53,23 грн.

Для очищення міжзубних проміжків використовуються зубні спеціальні нитки різної структури (флоси). Визначено, що товарний асортимент зубних ниток склав 7 товарних одиниць, які були представлені 3 торговими марками: Лакалут (Др. Тайсс Натурварен ГмбХ, Німеччина), Jordan Everyday (Jordan Personal & Home Care AS, Lilleborg AS, Норвегія), Сплат (ProfiMed Srl, Італія для Сплат-Косметика, Росія). Встановлено, що 57 % ринку займають зубні нитки Сплат, 29 % – Jordan Everyday, 14 % – Лакалут.

Встановлено, що на регіональному фармацевтичному ринку були присутні нитки у бобінах довжиною 25, 30 та 50 м. Вартість зубних ниток коливалась від 38,10 до 57,31 грн, а саме: вартість зубних ниток довжиною 25 м склала 51,35 грн, 30 м – від 54,64 до 55,68 грн, 50 м – 38,10 грн.

Додатково для гігієни порожнини рота застосовують ополіскувачі (зубні еліксири). Досліджено, що на фармацевтичному ринку були присутні 17 товарних одиниць, представлених торговими марками: Listerine (Johnson & Johnson S.p.A., Італія), Сенсодин (Сміт Кляйн Бічем Конс. Хелскер, Велика Британія), Пародонтакс (Сміт Кляйн Бічем Конс. Хелскер, Велика Британія/Омега Фарма Менюфекчурінг ГмбХ & Ко, Німеччина), Лесной бальзам (ТОВ «Юнілевер Русь», РФ), Сплат (Органік Фармасьютикалз для Сплат-Косметика, Росія), Прополіс (ТОВ «Георг Біосистеми», Україна).

Встановлено, що 64 % ринку займають зубні ополіскувачі Лесной бальзам та Listerine (рис. 6).

Досліджено, що вартість зубних ополіскувачів Listerine коливалась від 31,54 до 76,99 грн, Сенсодин – 51,01 грн, Пародонтакс – 41,51 грн,

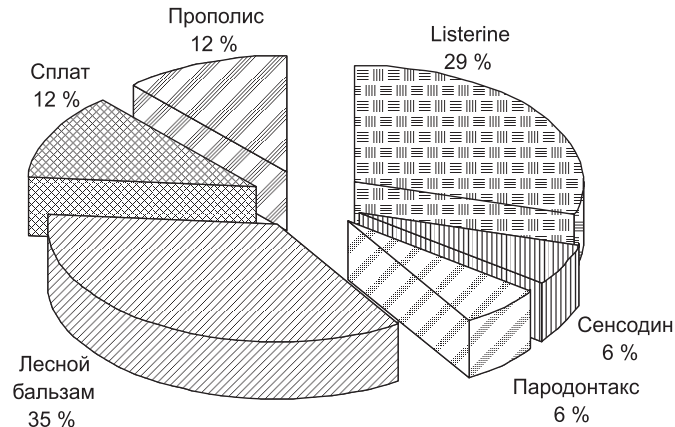


Рис. 6. Частотний аналіз асортименту зубних ополіскувачів

Лесной бальзам – від 28,85 до 49,78 грн, Сплат – 43,81 грн, Прополис – від 13,74 до 14,38 грн.

На регіональному фармацевтичному ринку були присутні ополіскувачі об'ємом 250, 300 та 500 мл. Вартість зубних ополіскувачів коливалась від 13,74 до 76,99 грн, а саме: вартість зубних ополіскувачів об'ємом 250 мл склала від 13,74 до 49,78 грн, 275 мл – 43,81 грн, 300 мл – 41,51 грн, 500 мл – від 51,01 до 76,99 грн.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Встановлено, що на фармацевтичному ринку були присутні 127 товарних видів ЗІДПР, з яких 60% ринку займають зубні паста, 19% – щітки, 13% – ополіскувачі, 6% – нитки та 2% – порошки.
2. Зубні порошки були представлені 3 товарними позиціями українського виробництва. 67% зубних порошоків були випущені ПП «Компанія «Дана, Я» (Київ), такий порошок випускався по 70 г, а його вартість склала 7,6 грн; 33% – ПП «Дон» (Дніпропетровськ), вартість 90 г такого порошку склала 6,34 грн.
3. Товарний асортимент зубних паст склав 76 товарних одиниць, 59% ринку займають зубні паста Лакалут та Сплат, а 41% – РОКС, Сенсодин, Пародонтас та Аквафреш; 96% товарного асортименту представлено виробниками Великої Британії та Росії; вартість зубних паст коливалась від 19,46 до 108,7 грн.
4. Товарний асортимент зубних щіток склав 24 товарні одиниці, 96% ринку займають зубні щітки з м'якою та середньою щетиною, а 4% – з жорсткою щетиною; вартість щіток коливалась від 20,59 до 53,26 грн; 96% товарного асортименту представлено виробниками Німеччини, Великої Британії та Росії.

5. Товарний асортимент зубних ниток склав 7 товарних одиниць, 57% ринку займають зубні нитки Сплат, 29% – Jordan Everyday, 14% – Лакалут; вартість зубних ниток коливалась від 38,10 до 57,31 грн.

6. Досліджено, що на фармацевтичному ринку були присутні 17 товарних одиниць зубних ополіскувачів, 64% ринку займають зубні ополіскувачі «Лесной бальзам» та «Listerine»; вартість зубних ополіскувачів коливалась від 13,74 до 76,99 грн.

7. Вартість досліджуваних ЗІДПР коливалась від 6,34 до 108,7 грн.

8. На основі систематизації наукової інформації та наукових знань стане можливим визначення рівня доступності даної групи товарів для споживачів.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Громовик Б. П. Медичне і фармацевтичне товарознавство: Товари аптечного асортименту: навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / [Б. П. Громовик, Н. Б. Ярмо, І. Я. Городецька та ін.] / За ред. проф. Б. П. Громовика. – 2011. – С. 364-375.
2. Новікова Ж. О. Обґрунтування та принципи індивідуального вибору засобів гігієни порожнини рота при карієсі зубів [Електронний ресурс]: автореф. дис. ... канд. мед. наук: спец. 14.01.22 «Стоматологія» / Ж. О. Новікова. – Одеса, 2010. – 22с.
3. Шмирьова Ю. В. Удосконалення дистрибуторської діяльності оптових компаній на фармацевтичному ринку України / Ю. В. Шмирьова, В. Ю. Колосар, Є. А. Безрукавий // Укр. журн. клінічної та лабораторної медицини. – 2011. – С. 25-27.

УДК 616.314-083:339.13

Т. И. Ивко, Т. А. Германюк, О. Д. Гайдай

**ТОВАРОВЕДЧЕСКИЙ АНАЛИЗ СРЕДСТВ ДЛЯ ИНДИВИДУАЛЬНОГО УХОДА
ЗА ПОЛОСТЬЮ РТА**

Было проведено исследование товарного ассортимента средств индивидуального ухода за полостью рта на региональном фармацевтическом рынке. Установлено, что на фармацевтическом рынке присутствовали 127 товарных позиций, из которых 60 % занимают зубные пасты, а 40 % – щетки, ополаскиватели, нитки и порошки. Стоимость исследуемых средств индивидуального ухода за полостью рта колебалась от 6,34 до 108,7 грн.

Ключевые слова: средства индивидуального ухода за полостью рта; товарный ассортимент; стоимость

UDC 616.314-083:339.13

T. I. Ivko, T. A. Germanyuk, O. D. Gayday

COMMODITY ANALYSIS OF GOODS FOR INDIVIDUAL ORAL CARE

It was researched the product range of means of individual oral care in the regional pharmaceutical market. It was found that there were 127 commodity positions of individual oral care, 60 % of them was toothpaste, 40 % is dental brushes, rinses, floss and powders in the regional pharmaceutical market. The cost of testing means individual oral care ranged from 6.34 to 108.7 UAH.

Key words: means of individual oral care; commercial range of goods; cost

Адреса для листування:
21018, м. Вінниця, вул. Пирогова, 56.
E-mail: admission@vnmu.edu.ua,
ivkot@e-mail.ua.
Вінницький національний медичний
університет імені М. І. Пирогова

Надійшла до редакції 28.09.2016 р.